LMCB3 **Rheoli darpariaeth gwasanaethau gofal sy'n delio'n effeithiol â chyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywydau**

Elfennau Cymhwysedd

LMC B3.1 **Gweithredu systemau, gweithdrefnau ac arferion i gynorthwyo pobl drwy gyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig yn eu bywydau**

LMC B3.2 **Arwain a rheoli darpariaeth sy'n cynorthwyo pobl i ddelio'n effeithiol â chyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig yn eu bywydau**

LMC B3.3 **Gweithredu ac adolygu systemau, gweithdrefnau ac arferion ar gyfer rhannu gwybodaeth am gyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywydau**

Ynglŷn â'r uned hon

Mae'r uned hon ar gyfer arweinwyr a rheolwyr gwasanaethau gofal. Mae'n ymwneud â rheoli a chynnal darpariaeth gwasanaethau gofal sy'n cynorthwyo pobl i ddelio'n effeithiol â chyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig yn eu bywydau.

Cwmpas

Mae'r cwmpas yma i roi arweiniad i chi ar feysydd posib y gellid eu cynnwys yn yr uned hon. Mae angen i chi ddarparu tystiolaeth ar gyfer y meysydd sy'n berthnasol i'r gwasanaeth gofal rydych chi'n ei arwain a'i reoli, a rhoi esboniad rhesymegol a chadarn dros beidio â darparu tystiolaeth ar gyfer yr eitemau eraill.

Mae **pobl** yn cynnwys:

- oedolion sy'n defnyddio gwasanaethau gofal, eu teuluoedd, cynhalwyr, grwpiau a chymunedau
- plant a phobl ifanc sy'n defnyddio gwasanaethau gofal, eu rhieni/cynhalwyr, teuluoedd, cynhalwyr, grwpiau a chymunedau

Iaith a dulliau cyfathrebu dewisol, gan gynnwys: yr iaith y mae pobl yn dewis ei siarad; y defnydd o arwyddion; symbolau; lluniau; ysgrifennu; gwrthrychau i gyfeirio atynt; pasbortau cyfathrebu; dulliau cyfathrebu eraill ar wahân i siarad; cymhorthion dynol a thechnolegol i gyfathrebu, ymadroddion cyn llefaru ymysg babanod a phlant ifanc

Gallai **pobl eraill berthnasol** gynnwys: gweithwyr proffesiynol eraill a ddylai gyfrannu at y gweithgarwch, pobl sy'n rhan o'r ddarpariaeth a ddylai gyfrannu at y gweithgarwch, pobl o'r tu allan i'r ddarpariaeth a ddylai gyfrannu at y gweithgarwch

Gallai **cyfnodau o drosglwyddo** cynnwys: pobl sy'n symud i mewn ac allan o'ch darpariaeth i wasanaeth arall a symud i fyw'n annibynnol neu, o ran **plant a phobl ifanc** gallai gynnwys: trosglwyddo i ddosbarth arall yn yr un ysgol neu goleg; trosglwyddo i ysgol arall, e.e. o ysgol gynradd i uwchradd; o ysgol i goleg neu brifysgol; trosglwyddo o un ysgol i'r llall; profi cyfnodau o drosglwyddo, fel newidiadau corfforol, e.e. cyfnod glasoed; profiadau emosiynol fel profedigaeth

Gallai **gweithwyr** gynnwys: y bobl sy'n cynorthwyo'r rhai hynny yn eich darpariaeth sy'n weithwyr cyflogedig, gweithwyr digyflog, gweithwyr contract neu weithwyr digontract.

Mae'ch **gwybodaeth a'ch dealltwriaeth** ar gyfer yr uned hon yn ymwneud â: gofynion cyfreithiol a chyfundrefnol ar gyfer gwasanaethau gofal; codau ymarfer ac ymddygiad cyflogwyr a gweithwyr cyflogedig mewn gwasanaethau gofal; hyd a lled y ddealltwriaeth a fydd yn eich galluogi i arwain a rheoli gwasanaethau gofal yn effeithiol, cynorthwyo gweithwyr i berfformio'n gymwys, sicrhau lles pawb yn eich darpariaeth, gwerthuso'n feirniadol, asesu ac ymyrryd yn briodol i ddatrys problemau a gwrthdaro a'r angen i ddeall a chydweithio â phobl, gweithwyr a phobl eraill berthnasol o fewn a thu hwnt i'ch darpariaeth i sicrhau ei dilysrwydd yn y tymor byr, canolig a'r hirdymor.

Y gwerthoedd sy'n sail i'r uned gyfan

Mae'r gwerthoedd sy'n sail i'r uned hon yn deillio o'r datganiad diben allweddol, y safonau gwasanaeth a chodau ymarfer perthnasol ar gyfer iechyd a gofal cymdeithasol ym mhedair gwlad y DU. I gyflawni'r uned hon mae'n rhaid i chi arddangos eich bod wedi rhoi ar waith yr egwyddorion sy'n ofynnol i reoli gwasanaethau gofal ac a amlinellir yn LMCB1.

CYNGOR GOFAL CYMRU
CARE COUNCIL FOR WALES

Geiriau a Chysyniadau Allweddol

Mae'r adran hon yn rhoi esboniadau a diffiniadau o'r geiriau a'r cysyniadau allweddol a ddefnyddir yn yr uned hon. Mae'n gyffredin iawn mewn safonau galwedigaethol i ddod o hyd i eiriau neu ymadroddion y byddwch yn gyfarwydd â nhw, ond a allai gael eu defnyddio mewn ffordd benodol iawn ym manylion y safonau. **Felly, fe'ch anogir i ddarllen yr adran hon yn ofalus cyn i chi ddechrau gweithio gyda'r safonau, a chyfeirio'n ôl ati yn ôl y gofyn.**

Cam-drin	Cam-drin yw achosi niwed corfforol, emosiynol, rhywiol ac/neu ariannol i unigolyn a/neu fethu/peidio â'u hamddiffyn rhag niwed. Gallai hyn fod ar lefel bersonol neu sefydliadol
Ymddygiad	Mae ymddygiad yn cynnwys sut mae pobl yn delio â sefyllfaoedd ac yn adweithio iddynt. Mae'n cynnwys gweithredoedd (neu ddiffyg gweithredoedd) ac adweithiau geiriol, di-eiriau, corfforol, gwybyddol a deallusol unigolyn
Cyfyng-gyngor	Materion lle ceir gwahaniaethau barn neu bryderon moesegol ynglŷn â ffordd o weithredu
Llywodraethu	Y ffordd mae'r ddarpariaeth yn cael ei llywodraethu a'i chyfeirio fel sy'n ofynnol yn ôl deddfwriaeth, rheoliadau, safonau a chanllawiau
Cynrychiolaeth ac eiriolaeth annibynnol	Lle mae barn, dymuniadau a phryderon yr oedolyn/plentyn/person ifanc yn cael eu cyfathrebu gan unigolyn arall naill ai drwy i rywun gynrychioli ei ddymuniadau'n annibynnol neu weithredu fel ei eiriolwr
Arweinyddiaeth	Y gallu i ddarparu model arferion gorau sy'n greadigol, arloesol, ysgogol a hyblyg, gan gynorthwyo pobl i ddilyn trwy ddangos esiampl a thrwy eu parchu.
Rheoli	Y gallu i arwain a threfnu'r gwaith o redeg y ddarpariaeth yn effeithiol, a diwallu anghenion cyffredinol y gwasanaeth a gofynion y gyfraith, cofrestru, rheoliadau ac arolygiadau. Mae rheolwyr effeithiol yn gallu datrys problemau, cydbwyso anghenion pawb yn y ddarpariaeth, rheoli gofynion sy'n cystadlu yn erbyn ei gilydd ac i ymdopi o dan bwysau.
Gofynion Cyfundrefnol	Agweddau ar bolisïau, gweithdrefnau ac arferion sy'n ofynnol gan y gwasanaeth a'r ddarpariaeth.
Partneriaeth	Cydweithio'n effeithiol â phobl, gweithwyr proffesiynol, asiantaethau a sefydliadau i wella lles pobl a chynorthwyo canlyniadau gwell a chadarnhaol
Pobl	O ran oedolion, mae pobl yn cynnwys oedolion sy'n defnyddio gwasanaethau gofal, eu heiriolwyr, eu teuluoedd, cynhalwyr, eraill arwyddocaol, grwpiau a chymunedau O ran plant a phobl ifanc, mae pobl yn cynnwys y plant a'r bobl ifanc sy'n defnyddio gwasanaethau gofal, eu heiriolwyr, eu rhieni/cynhalwyr, teuluoedd, athrawon, darlithwyr coleg, eraill arwyddocaol, grwpiau a chymunedau
Canlyniadau	Canlyniadau manteisiol i oedolion fel y'u nodir yn rheoliadau a

Cadarnhaol	chanllawiau pob gwlad yn y DU ac fel y cytunir arnynt gydag ac ar gyfer pob unigolyn o fewn y ddarpariaeth fel sy'n briodol. Mae'r rhain yn cynnwys: • gwell iechyd, lles emosiynol ac ansawdd bywyd • cadw'n ddiogel ac yn rhydd o wahaniaethu ac aflonyddu • mwynhau, cyflawni a gwneud cyfraniad cadarnhaol • gwneud dewisiadau ac ymarfer rheolaeth • cyflawni lles economaidd, urddas a pharch Canlyniadau manteisiol i blant a phobl ifanc fel y'u nodir yn rheoliadau pob gwlad yn y DU ac fel y cytunir arnynt gyda phlant a phobl ifanc. Mae'r rhain yn cynnwys: • bod yn iach • cadw'n ddiogel • mwynhau a chyflawni • gwneud cyfraniad cadarnhaol • cyflawni lles economaidd
Darpariaeth	Yr uned benodol neu ran o'r gwasanaeth yr ydych chi'n gyfrifol am ei harwain a'i rheoli
Pobl eraill berthnasol	Pobl allweddol o fewn a thu hwnt i'r ddarpariaeth y mae'n fanteisiol gweithio gyda nhw ac sy'n gallu dylanwadu ar y ddarpariaeth a'r canlyniadau ar gyfer y ddarpariaeth a phobl ynddi
Adnoddau	Asedau'r ddarpariaeth: ariannol, dynol, ffisegol ac amgylcheddol
Hawliau	Hawliau: • oedolion yw'r rhai sydd wedi'u cynnwys yn Natganiad Cyffredinol o Hawliau Dynol y Cenhedloedd Unedig • plant a phobl ifanc yw'r rhai sydd wedi'u cynnwys yng Nghonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn Mae'r rhain yn cynnwys hawliau dan y codau ymarfer gofal cymdeithasol y dylai pawb gael: eu parchu (o ran eu credoau, diwylliant a gwerthoedd); eu trin a'u gwerthfawrogi'n gyfartal, a pheidio â dioddef gwahaniaethu yn eu herbyn; eu trin fel unigolion; eu trin ag urddas; eu cynnwys yn gymdeithasol; eu cynnwys mewn gweithgareddau; eu diogelu rhag perygl a niwed; derbyn gofal yn y ffordd o'u dewis; preifatrwydd a mynediad i wybodaeth amdanynt eu hunain a gallu cyfathrebu drwy ddefnyddio'r dulliau cyfathrebu ac iaith o'u dewis
Gwasanaeth	Y sefydliad, asiantaeth neu wasanaeth cyfan y mae'r ddarpariaeth benodol yr ydych chi'n gyfrifol am ei rheoli yn rhan ohono
Digwyddiadau pwysig mewn bywyd	Newidiadau pwysig ym mywyd person (ym marn yr unigolyn). Gallant fod yn newidiadau cadarnhaol neu negyddol. Gallant fod yn newidiadau a digwyddiadau sy'n tarfu ar eu harferion pob dydd, yn achos pobl sydd â chyflyrau arbennig (e.e. gydag anhwylder sbectrwm Awtistiaeth). I eraill, gallant olygu dechreuad cyflwr dirywiol (e.e. colli synhwyrau, dementia). Gallai eraill wynebu newid sydyn yn eu bywydau (e.e. strôc,

	damwain, colled, profedigaeth) a gallai eraill gael eu heffeithio gan argyfwng neu argyfyngau.
Cymryd camau gwybodus yn erbyn gwahaniaethu	Cymryd camau i ymdrin â gwahaniaethu ar sail eich gwybodaeth am arferion da, gofynion cyfreithiol a chodau proffesiynol, ac mewn perthynas â gwybodaeth a dderbyniwyd ac a archwiliwyd
Cyfnodau o drosglwyddo	Newidiadau dyddiol ac ysbeidiol ym mywyd person a allai gael effaith ar eu lles, y ffordd y maent yn ymddwyn ac yn datblygu, eu gallu i barhau i ddysgu a'u gallu i ymdopi â newidiadau eraill. Mae yna ddau brif fath o gyfnod trosglwyddo. Mae'r cyntaf yn ymwneud â chyfnodau o drosglwyddo mewn bywyd bob dydd, er enghraifft, lle bydd oedolion yn symud o'r cartref/y ddarpariaeth i'r ganolfan ddydd neu lle bydd plant yn symud o'r cartref/y ddarpariaeth i'r ysgol. Maent hefyd yn cynnwys newid gweithgareddau ac arferion pob dydd lle bydd y plentyn, person ifanc neu oedolyn eisiau ac yn disgwyl pethau gwahanol. Mae'r ail fath yn ysbeidiol ac yn ymwneud â newid sylweddol ym mywyd yr unigolyn. Gellir rhannu'r cyfnodau o drosglwyddo hyn yn dri chategori. Yn gyntaf, y cyfnodau hynny sy'n gyffredin i'r rhan fwyaf o bobl, er enghraifft, pan fydd pobl yn symud o un math o lety ac amgylchedd byw i un arall. Yn ail, y cyfnodau hynny a rennir gan nifer fawr o gyfoedion, fel teuluoedd yn gwahanu. Yn drydydd, y cyfnodau hynny sy'n bersonol ac na all pobl eraill, o bosibl, eu rhannu na'u deall. O ran plant a phobl ifanc, bydd y cyntaf yn cynnwys trosglwyddo dosbarthiadau yn yr un ysgol neu goleg neu drosglwyddo o un ysgol i un arall. Gallai gynnwys profiadau trosglwyddo hefyd, fel newidiadau corfforol e.e. cyfnod glasoed. Gallai'r ail fod yn ymwneud â'u rhieni'n ysgaru. Gallai'r trydydd ymwneud â bod mewn cartref maeth neu breswyl, bod â rhiant neu gynhaliwr sy'n camddefnyddio cyffuriau neu alcohol, neu fod yn gynhaliwr ifanc
Gweithwyr	Y rhai hynny sy'n cynorthwyo pobl yn y ddarpariaeth, boed yn weithwyr cyflogedig, gweithwyr digyflog, gweithwyr contract neu weithwyr digontract.

LMC B3.1 Gweithredu systemau, gweithdrefnau ac arferion i gynorthwyo pobl drwy gyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig yn eu bywydau

Meini Prawf Perfformio

Mae angen i chi ddangos eich bod yn

a. gweithredu ac yn adolygu effeithiolrwydd systemau, gweithdrefnau ac arferion sy'n cefnogi **pobl** trwy **gyfnodau o drosglwyddo** a **digwyddiadau pwysig yn eu bywydau**, yng nghyd-destun deddfwriaeth, rheoliadau, arolygiadau a **gofynion cyfundrefnol**

b. sicrhau bod trefniadau gweinyddol wedi'u gwneud ar gyfer unrhyw ofynion cyfreithiol ac ariannol er mwyn cynorthwyo pobl i ymdopi â chyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywyd

c. sicrhau bod digon o staff a sgiliau digonol ar gael i adnabod ac ymateb i anghenion newidiol pobl yn ystod cyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywyd

d. rhoi cyfleoedd dysgu i'r **gweithwyr** i gyd er mwyn eu cynorthwyo i ymateb yn sensitif ac yn briodol i anghenion unigol pobl sy'n profi cyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywyd

e. sicrhau bod gweithwyr yn gallu gofyn am **adnoddau** arbenigol a'u cael er mwyn cynorthwyo pobl trwy gyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywyd

f. sicrhau eich bod yn monitro'r effaith emosiynol a'r straen ar bobl a gweithwyr a fydd yn profi ac yn cefnogi pobl trwy gyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywyd, ac yn delio â hwy trwy oruchwyliaeth a chefnogaeth

g. sicrhau eich bod yn addasu amgylchedd ffisegol ac arferion pob dydd pobl sy'n mynd trwy gyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywyd, yn unol â'u gofynion dros dro neu hirdymor

LMC B3.2 Arwain a rheoli darpariaeth sy'n cynorthwyo pobl i ddelio'n effeithiol â chyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig yn eu bywydau

Meini Prawf Perfformio

Mae angen i chi ddangos eich bod yn

a. sicrhau bod pobl, gweithwyr a **phobl eraill berthnasol** yn ymwybodol o'r effaith emosiynol, corfforol a seicolegol mae cyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywyd yn ei chael ar bobl

b. gweithio gyda phobl, gweithwyr a phobl eraill berthnasol i:
   - adnabod yr effaith y gall gwahanol fathau o gyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywydau ei chael ar **ddarpariaeth** a phobl

- sicrhau bod ymyriadau priodol wedi eu cytuno a'u trefnu er mwyn cynorthwyo pobl trwy gyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig yn eu bywydau

c. arwain ac yn rheoli darpariaeth sy'n cefnogi **hawliau** pobl ac sy'n eu hannog a'u grymuso i gymryd rhan mewn trafodaethau ynglŷn â'u teimladau, eu dymuniadau a'u dewisiadau mewn perthynas â chyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig yn eu bywydau

d. sicrhau bod pobl a gweithwyr yn gallu manteisio ar gyngor a chefnogaeth er mwyn gallu paratoi pobl ar gyfer cyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywyd, a'u cefnogi trwy'r adegau hynny

e. sicrhau eich bod chi, a phobl, gweithwyr a phobl eraill berthnasol, yn gallu ymateb yn briodol i anghenion pobl sy'n paratoi ar gyfer cyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywyd neu rai sydd wrthi'n eu profi

f. sicrhau bod gan weithwyr ddigon o amser i gefnogi pobl trwy gyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywyd

g. sicrhau eich bod chi a'ch gweithwyr yn gallu:
   - cyfathrebu â phobl a'u paratoi ar gyfer cyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywyd
   - gwylio, gwrando a sylwi ar **ymddygiad** pobl er mwyn nodi unrhyw bryderon ynglŷn â'u hiechyd corfforol neu feddyliol
   - adnabod agweddau o'ch ymddygiad eich hunan neu eu hymddygiad hwy a allai gael effaith groes ar y bobl sy'n profi cyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig yn eu bywydau
   - cael cyngor gan gydweithwyr ac arbenigwyr pan fydd angen

h. sicrhau eich bod chi a'ch gweithwyr yn defnyddio cyfnodau o drosglwyddo pob dydd a digwyddiadau a phrofiadau dyddiol eraill i baratoi pobl ar gyfer newidiadau sylweddol a fydd yn digwydd yn eu bywydau yn y dyfodol

i. sicrhau bod cofnodion ac adroddiadau ynglŷn â chefnogi pobl trwy gyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig yn eu bywydau yn gywir, yn ddiweddar ac yn cael eu gwirio'n rheolaidd

LMC B3.3 Gweithredu ac adolygu systemau, gweithdrefnau ac arferion ar gyfer rhannu gwybodaeth am gyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywydau

Meini Prawf Perfformio

Mae angen i chi ddangos eich bod yn

a. gweithredu ac yn adolygu effeithiolrwydd systemau, gweithdrefnau ac arferion ar gyfer rhannu gwybodaeth a chadw cofnodion ar bobl sy'n mynd trwy gyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig yn eu bywydau, yng nghyd-destun gofynion deddfwriaeth, rheoliadau ac arolygiadau a gofynion cyfundrefnol

b. sicrhau bod gweithwyr yn ymwybodol o wybodaeth ynglŷn â chyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywyd:
   - sy'n gyfrinachol ac na ddylid ei rhannu
   - sydd angen caniatâd cyn y gellir ei rhannu
   - y dylid ac y gellir ei rhannu gydag unigolion, sefydliadau ac asiantaethau eraill
   - a fydd yn cefnogi pobl i allu addasu i amgylchiadau newydd

c. sicrhau bod systemau a gweithdrefnau ar gael i ymateb i unrhyw **gyfyng-gyngor** sy'n codi o ganlyniad i gyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywyd

d. sicrhau bod cefnogaeth ar gael i bobl a gweithwyr drafod materion, tensiynau a'r effaith mae cyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywyd wedi ei chael arnynt

e. sicrhau bod systemau adrodd a chofnodi'n diogelu pobl, gweithwyr a phobl broffesiynol eraill

f. sicrhau bod cofnodion ac adroddiadau ynglŷn â chyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywydau pobl:
   - yn cael eu cadw'n ddiogel
   - yn cael eu diweddaru'n rheolaidd
   - yn gywir ac wedi'u seilio ar dystiolaeth
   - ar gael yn unig i'r rheiny sydd â hawl i'w gweld ac sydd angen eu gweld
   - yn gwahaniaethu'n glir rhwng dyfarniad, ffaith a barn
   - dim ond yn cael eu trosglwyddo i sefydliadau partner perthnasol gyda'r cytundebau a'r cydsyniadau priodol
   - yn cydymffurfio â gofynion cyfreithiol, rheoliadau, arolygiadau a chyfundrefnol

g. sicrhau bod cofnodion y bobl hynny sy'n symud o'ch darpariaeth yn cael eu pasio ymlaen yn brydlon ac yn ddiogel i'r sefydliad neu'r unigolyn sydd i'w derbyn

Manyleb gwybodaeth ar gyfer yr uned gyfan

Mae arferion arwain a rheoli cymwys yn gofyn am ddefnyddio sgiliau a gwybodaeth ar sail gwerthoedd a moesau. Mae'r fanyleb hon yn manylu ar y wybodaeth a'r ddealltwriaeth sy'n ofynnol i arwain a rheoli'n gymwys fel y disgrifir yn yr uned hon.

Wrth ddefnyddio'r fanyleb hon mae'n bwysig i ddarllen y gofynion gwybodaeth mewn perthynas â disgwyliadau a gofynion eich swydd ac yng nghyd-destun yr uned hon

Mae angen i chi ddarparu tystiolaeth ar gyfer POB pwynt gwybodaeth a restrir isod.

Mae angen i chi ddangos bod gennych wybodaeth drylwyr o'r canlynol, a'ch bod yn eu deall ac yn gallu eu defnyddio yn eich arferion rheoli:	
Gwerthoedd	
1.	Gofynion cyfreithiol a chyfundrefnol ar gydraddoldeb, amrywiaeth, gwahaniaethu, hawliau, cyfrinachedd a rhannu gwybodaeth o ran rheoli darpariaeth sy'n delio'n effeithiol â chyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywydau
2.	Gwybodaeth ac arferion sydd wrth wraidd y dull gwaith cyfannol sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn ac sy'n eich galluogi i arwain a rheoli darpariaeth sy'n delio'n effeithiol â chyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywydau mewn ffyrdd sy'n: • rhoi dyheadau'r bobl yn ganolog i bopeth rydych chi'n ei wneud ac yn ystyried eu pennaf les • darparu cymorth gweithredol i bobl • sicrhau y gall pobl gael gafael ar wybodaeth amdanynt eu hunain ar ffurf y maent yn ei ddeall • darparu cyfleoedd ar gyfer **cynrychiolaeth ac eiriolaeth annibynnol** • defnyddio dulliau cyfathrebu ac iaith ddewisol pobl • cydnabod bod pobl a'u hamgylchiadau'n unigryw • galluogi pobl i gymryd cyfrifoldeb (o fewn unrhyw gyfyngiadau a roddir arnynt) a chyfathrebu eu penderfyniadau am eu bywydau eu hunain, cyn belled ag y maent yn gallu gwneud hynny
3.	Sut i werthuso'n feirniadol a **chymryd camau gwybodus yn erbyn gwahaniaethu** wrth reoli darpariaeth sy'n delio'n effeithiol â chyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywyd
4.	Sut i gynorthwyo pobl, gweithwyr a phobl eraill berthnasol i adnabod a chymryd camau gwybodus yn erbyn gwahaniaethu wrth reoli darpariaeth sy'n delio'n effeithiol â chyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywydau
5.	Damcaniaethau ac agweddau tuag at eiriolaeth, grymuso pobl a hawliau pobl
Deddfwriaeth a pholisi	
6.	Rheoliadau, gofynion arolygu, codau ymarfer ac ymddygiad, safonau ac arweiniad ar gyfer cyflogwyr a gweithwyr cyflogedig, sy'n berthnasol i'ch: • darpariaeth • swyddogaethau, cyfrifoldebau ac atebolrwydd eich hun

• swyddogaethau, cyfrifoldebau ac atebolrwydd pobl eraill mewn perthynas â rheoli darpariaeth sy'n delio'n effeithiol gyda chyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywydau	
7.	Deddfwriaeth, safonau, arweiniad a gofynion cyfundrefnol lleol, cenedlaethol, DU, Ewropeaidd a Rhyngwladol cyfredol ar **arwain** a **rheoli** darpariaeth sy'n delio'n effeithiol gyda chyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywydau, gan gynnwys: • yr angen i gyflawni **canlyniadau cadarnhaol** i bobl • yr angen i ddiogelu ac amddiffyn pobl rhag pob math o beryglon, niwed a **chamdriniaeth** • arferion cyflogaeth ar gyfer y ddarpariaeth a'r **gwasanaeth** • trefniadau **llywodraethu** eich darpariaeth • diogelu a chofnodi data, a pharatoi adroddiadau • gwneud a delio â sylwadau a chwynion i wella gwasanaethau • chwythu'r chwiban • gweithio mewn **partneriaeth** a mathau eraill o weithio • hyrwyddo gwasanaethau a chyfleusterau eich darpariaeth
8.	Gofynion cyfundrefnol ar gyfer cofnodi ac adrodd ar gyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywydau, gan gynnwys: • sut dylid cael mynediad i adroddiadau a chofnodion, â llaw a thrwy Dechnoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh) • sut mae sicrhau nad yw cofnodion ac adroddiadau'n cyfrannu at labelu a difrïo pobl • y gofynion diogelwch ar gyfer gwahanol gofnodion ac adroddiadau • y gofynion ar gyfer cynhyrchu, cwblhau a rhannu gwahanol fathau o gofnodion ac adroddiadau'n briodol ac o fewn amserlenni gofynnol • y mathau o ddata, gwybodaeth a dulliau cyflwyno sy'n briodol i gofnodion ac adroddiadau penodol ac anghenion penodol pobl • pwysigrwydd nodi a yw'r ffynhonnell yn seiliedig ar dystiolaeth, ffeithiau neu farn sy'n seiliedig ar wybodaeth • pryd a sut dylid defnyddio barn sy'n seiliedig ar wybodaeth, ffeithiau a thystiolaeth i ategu barn broffesiynol mewn cofnodion ac adroddiadau
9.	Sut i weithredu, gwerthuso a dylanwadu ar ddatblygiad polisïau, systemau, prosesau a gweithdrefnau rheoli'r dyfodol mewn perthynas â delio'n effeithiol gyda chyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywydau
Damcaniaethau ac arferion arwain a rheoli	
10.	Sut i werthuso'n feirniadol a gweithredu arferion gorau drwy ddefnyddio'r wybodaeth ddiweddaraf am reoli cyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywydau yn effeithiol, gan gynnwys: • deunydd darllen sy'n gysylltiedig ag arwain a rheoli cyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywydau • dulliau, egwyddorion ac agweddau ar arwain a rheoli sy'n berthnasol i gyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywydau • adroddiadau, ymholiadau ac ymchwil gan y llywodraeth sy'n berthnasol i arwain a rheoli cyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywydau

	• damcaniaethau sy'n seiliedig ar dystiolaeth a gwybodaeth a modelau arferion da mewn arwain a rheoli cyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywydau • gwersi sydd wedi'u dysgu o ran arwain a rheoli cyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywydau, yn sgil ymyriadau llwyddiannus ac achosion o fethiant difrifol mewn gwasanaethau ac arferion • profiadau pobl yn eich darpariaeth o'r dulliau rheoli, y gweithdrefnau a'r arferion sy'n ymwneud â delio gyda chyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywydau
11.	Gofynion, gweithdrefnau, meini prawf, dulliau a dangosyddion ansawdd a rheoli perfformiad sy'n berthnasol i ddatblygu rheolaeth eich darpariaeth o gyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywydau
12.	Dulliau o reoli a datblygu arferion mewn gwasanaethau gofal mewn perthynas â chyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywydau, gan gynnwys: • sut i ymgynghori â phobl, gweithwyr a phobl eraill berthnasol • sut i annog pobl i gymryd rhan a chyfranogi • sut i cynorthwyo, goruchwylio a datblygu staff • effaith ymddygiad cyfundrefnol ar y ddarpariaeth • prosesau grŵp ac unigolion • sut gellir defnyddio a chamddefnyddio cydgysylltiadau pŵer
13.	Sut i gynllunio a rheoli adnoddau a'r goblygiadau ar gyfer: • darparu gwasanaethau • cyflawni targedau • cyflawni canlyniadau cadarnhaol
14.	Gwahanol fathau o newid a'u goblygiadau o ran arwain a rheoli eich darpariaeth a'ch gwasanaeth
15.	Sut mae ffactorau seicolegol, economaidd gymdeithasol, diwylliannol ac amgylcheddol y bobl hynny yn y ddarpariaeth yn effeithio ar sut rydych chi'n rheoli gweithwyr i ddelio â chyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywydau
16.	Sut a lle y dylid ac y gellir defnyddio technoleg yn eich darpariaeth ar gyfer rheoli a delio â chyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig mewn bywydau
17.	Sut i reoli'r cymorth y bydd pobl yn ei gael pan fyddant yn delio â chyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig eraill yn eu bywydau: • ar wahanol adegau o'u bywydau • sy'n tarfu ar gysylltiadau sefydlog a rhwydweithiau cefnogi • pan fydd yna agweddau cymdeithasol negyddol • pan fyddant wedi profi ymlyniadau anniogel yn y gorffennol • pan fydd pobl wedi dioddef gwahanol fathau o gamdriniaeth, esgeulustod, bwlio, erledigaeth a thrais
18.	Sut i reoli darpariaeth a chefnogaeth sy'n hyrwyddo ffactorau amddiffynnol, gan gynnwys: • hyrwyddo hunaniaeth, lles a hunan-barch cadarnhaol • cysylltiadau sefydlog a rhwydweithiau cymdeithasol

• cefnogaeth arbenigol ac arbenigedd • datblygu a chynnal cefnogaeth trwy rwydweithiau newydd • gweithio'n benodol i leihau gwahaniaethu, anfantais ac allgau
19. Sut mae eich darpariaeth yn gallu cyfrannu at gynorthwyo pobl i brofi cyfnodau llwyddiannus o drosglwyddo trwy: • ei hagwedd at iechyd, dysgu, anghenion ysbrydol, gweithgareddau hamdden, annibyniaeth a dinasyddiaeth • fanteisio ar gefnogaeth sydd ar gael trwy fentrau gan y llywodraeth • leoliad, amgylchedd ac adeiledd ffisegol y ddarpariaeth, a'i pherthynas â'r gymuned, gwasanaethau ac asiantaethau eraill
20. Gwybodaeth gywir a diweddar am asiantaethau sy'n gallu rhoi cymorth i bobl sy'n profi cyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig yn eu bywydau
21. Pwysigrwydd sefydlogrwydd ym mywydau pobl a sut mae cyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig yn eu bywydau yn gallu effeithio ar y sefydlogrwydd hwnnw
22. Yr effaith y mae: • lleoliad, adeiledd ffisegol ac amgylchedd y ddarpariaeth, yn ogystal â'i pherthynas â'r gymuned, gwasanaethau ac asiantaethau eraill, yn gallu ei chael o bosib • polisi cymdeithasol ac agweddau cymdeithasol yn gallu ei chael ar bobl sy'n gorfod profi cyfnodau o drosglwyddo • newid yn gallu ei chael ar bobl, eu rhieni/cynhalwyr ac unigolion arwyddocaol eraill
23. Damcaniaethau ac ymchwil ar batrymau teuluol a sut maent yn gallu effeithio o bosib ar bobl sy'n profi cyfnodau o drosglwyddo a digwyddiadau pwysig yn eu bywydau, gan gynnwys partneriaethau a strwythurau cymdeithasol, teuluol a chymunedol ac eang yn y DU
24. Damcaniaethau, dulliau a ffyrdd o weithio sy'n berthnasol i: • gyfathrebu a chysylltu'n effeithiol â phobl, rhieni, teuluoedd, cynhalwyr a phobl arwyddocaol eraill • adeiladu ar gryfderau yn ogystal ag adnabod anawsterau • ymddygiad unigolyn, teulu a grŵp a dynameg grŵp
25. Sut i hyrwyddo gallu pobl i ymdopi â newidiadau, problemau a rhwystrau y gallent eu hwynebu yn eu bywydau